

ČASOPIS OBYVATEĽOV OBCE LEHOTA

LEHOTA

NEPREDAJNÉ • ROČNÍK XI. • ČÍSLO 4/2018

POZVÁNKY NA PRIPRAVOVANÉ PODUJATIA

Vianočný stolnotenisový turnaj o Pohár starostu obce

Počas vianočných sviatkov, konkrétne dňa **26. decembra 2018 (streda)**, pozývame všetkých nadšencov stolného tenisu do priestorov Kultúrneho domu Lehota, kde sa bude konať 31. ročník vianočného stolnotenisového turnaja o Pohár starostu obce.

Organizuje: OŠK Lehota

Vianočné požehnanie mladých vín

Dňa **27. decembra 2018 (štvrtok)** pozývame vinárov a priateľov vína na 15. ročník tohto podujatia do miestneho kultúrneho domu.

Vzdáme tak hold tohtoročnej úrode vo viniciach.

Organizuje: Vinohradnícky spolok Lehota

Ochrana viniča – prednáška

Pre vinohradníkov je začiatkom nového roka pripravená odborná prednáška zameraná na ochranu viniča. Vinohradnícka obec, ale i široká verejnosť, sa môže

dňa **15. februára 2019 (piatok)** v kultúrnom dome dozvedieť, aké náročné je dopestovať zdravé strapce hrozna.

Organizuje: Vinohradnícky spolok Lehota

Výstava vín

Zhodnotiť celoročnú snahu vinárov máme možnosť aj na budúci rok, kedy sa dňa **1. marca 2019 (piatok)** v kultúrnom dome bude konať 18. ročník Výstavy vín v Lehote.

Organizuje: Vinohradnícky spolok Lehota

Fašiangy

Fašiangy v Lehote sa tešia veľkej obľube už niekoľko rokov. Tak si nenechajte ujsť ani tie budúcoročné, kedy sa dňa **2. marca 2019 (sobota)** o tradičnú fašiangovú zábavu postará

Miestny odbor Matice slovenskej Lehota v spolupráci s Obecným úradom Lehota.

74. výročie oslobodenia obce

74. výročie oslobodenia našej obce od nemeckých okupantov si pripomenieme dňa **29. marca 2019 (piatok)** položením venca k Pomníku padlých v I. a II. svetovej vojne.

Organizuje: Miestny odbor Matice slovenskej Lehota a obec Lehota

Púť ku Kaplnke Panny Márie v Lehote

Pri príležitosti zjavenia Panny Márie pri našej kaplnke sa dňa **30. apríla 2019 (utorok)** bude konať Púť ku Kaplnke Panny Márie v Lehote.

Organizuje: ZO Jednoty dôchodcov Lehota, Lehotanka- spevácka skupina, Farský úrad Lehota, obec Lehota

Plesová sezóna

19. január 2019 (sobota) * Ples športovcov a priaznivcov športu * Kultúrny dom Lehota
* organizuje OŠK Lehota v spolupráci s obcou Lehota

26. január 2019 (sobota) * Ples Materskej školy * Kultúrny dom Lehota
* organizuje Materská škola Lehota

27. apríl 2019 (sobota) * Matičný krojový ples * Kultúrny dom Lehota *organizuje Miestny odbor Matice slovenskej Lehota

Poznámka: Zmena termínov vyhradená. Bližšie informácie budú poskytnuté miestnym rozhlasom a na webovej stránke obce.

Z OBSAHU

Slovo starostu	4
Výsledky volieb	5
Monografia	7
Mikuláš	8-9
Majstri remeselníci	14-17
Spolky	18-24
MC Obláčik	25
MŠ	26-27
ZŠ	28-31
Šport	32-34

Titulka:

Vianoce v kostole sv. Anny

Foto: archív obce

LEHOTA

časopis obyvateľov obce Lehota
Pre Obecný úrad LEHOTA vydáva:
Vydavateľstvo PANTER

Adresa redakcie: OcÚ Lehota 951 36
Tel.: 037/ 6553028, 0911220861,
e-mail: casopis@lehota.sk.
Registračné číslo: RP 402/2008
Vychádza štvrtročne.

Šéfredaktor:

PaedDr. Vladimíra Chobotová.
Redakčná rada: Mgr. Anna Burdová,
Bc. Dominika Gerháťová, Juraj Pavel,
Ing. Petra Petříková.

Jazyková úprava:
PaedDr. Vladimíra Chobotová
Fotografie: Slávka Zaujecová.

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky. Ďalej oznamuje všetkým svojim prispievateľom, že príspevky prijíma na akomkoľvek pamäťovom médiu ako je CD alebo USB pamäťový kľúč a taktiež e-mailovou poštou na adrese: casopis@lehota.sk.

Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciamy. Uzavierka ďalšieho čísla bude:

12.03.2019.

Expedícia do domácnosti po 1 výtlačku ZDARMA.

Grafický dizajn, dtp a tlač:
PANTER PMD, s.r.o.,
Golianova 83, Nitra 0905 259 609.
www.panter-pmd.sk © 2018

EDITORIÁL

*Šťastné a Veselé prajeme Vám,
nech tento vzácny čas
spríjemní dar.
Vianočné posolstvá
dušu nech pohladia,
prajeme silné a vrúcne
rodinné objatia.
Lehota naša,
usmej sa – teš!
Majme sa radi!*

*To Vám želáme my,
z redakčnej rady.*

Vážení spoluobčania - obyvatelia našej Lehoty, poslanci obecného zastupiteľstva, milí rodáci, ako aj všetci, ktorí čítate riadky časopisu Lehota.

Príhováram sa Vám nielen ako nový starosta obce, ale hlavne ako jeden z Vás. Vo voľbách, ktoré sa konali v novembri, prišlo svoj názor vysloviť 69% ľudí. Je to obrovské percento, ktoré svedčilo o tom, že nám nie je ľahostajné, akým smerom sa budeme uberať ďalej. Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí mi dôverujú a podporovali ma.

Osobný prístup ku každému človeku, ku každej problematickej veci a riešenie, ktoré bude dobré pre čo najväčší počet ľudí, je základným kameňom budúcej práce starostu. Vedomosť o tom, čo chcú obyvatelia a aký majú názor na pripravované zmeny, je pre mňa dôležitá. Občania by mali byť tými, ktorí sú vypočutí a musia mať možnosť

vyjadriť sa. Budovať vzťah s obyvateľmi je nutné aj na **správne, pravdivo a trpezlivo** podávaných vysvetleniach situácií, či riešení problémov. Možnosť komunikácie modernými, rýchlymi a efektívnymi formami je zase výhodou, ktorú ocení hlavne mladšia generácia. Za dôležité považujem naštartovanie lepšej prezentácie našej obce v regióne a v našom kraji. Lepší a zároveň pravdivý obraz môže priniesť nielen lepšiu komunikáciu, ale aj pozíciu pri získavaní dotácií a podpôr z rôznych fondov a štátnych inštitúcií.

V závere sa chcem poďakovať odchádzajúcemu starostovi za všetky dobré projekty a veci, ktoré urobil pre našu obec. Poslancom, ktorí končia svoje funkčné obdobie, patrí poďakovanie za prácu, správne rozhodnutia, pomoc a ich prínos, ktorý vykonávali počas štvorročného funkčného obdobia. Poslancom, ktorí boli zvolení, želim veľa síl, nápadov a správnych rozhodnutí, ktoré by mali viesť ku spolupráci, mali by viesť ku spoločnému dobru pre Lehotu a nie ku prospechu jednotlivca, či nebudaj politickej strany. Mojm mottom stále zostáva: Spolu s Vami za lepšiu Lehotu.

Úplne na záver prajem všetkým pozhnané a pokojom naplnené vianočné sviatky, aby ste si mohli oddýchnuť po celoročnej práci a do nadchádzajúceho roku 2019 nám želim veľa síl a správnych rozhodnutí.

Radoslav Kriváček
starosta obce Lehota

Starosta obce

Meno		Počet hlasov
Radoslav Kriváček	nezávislý kandidát	522
Vladimír Krajínčák	nezávislý kandidát	394
Milan Chmelár	SMER-sociálna demokracia	229
Ľuboš Rusnák	nezávislý kandidát	163

Poslanci obecného zastupiteľstva

Meno		Počet hlasov
1 Jozef Mesároš, Ing.	nezávislý kandidát	735
2 Radoslav Kriváček	Nezávislý kandidát	644
3 Tomáš Zaujec	nezávislý kandidát	613
4 Juraj Pavel	SMER-sociálna demokracia	583
5 Ľuboš Rusnák	nezávislý kandidát	521
6 Kvetoslava Mikulová, PhDr.	SMER-sociálna demokracia	520
7 Jana Latečková, Ing.	SMER-sociálna demokracia	466
8 Marek Šumichrast, Ing	nezávislý kandidát	461
9 Milan Balla, Bc	SMER-sociálna demokracia	456
10 Jozef Burda	SNS	454
11 Vladimíra Ašverusová, Ing.	SMER-sociálna demokracia	Poradie určené žrebom

1.
Jozef Mesároš,
Ing., nezávislý
kandidát

2.
Tomáš Zaujec,
nezávislý
kandidát

3.
Juraj Pavel,
SMER-SD

4.
Ľuboš Rusnák,
nezávislý
kandidát

5.
Kvetoslava
Mikulová, PhDr.,
SMER-SD

6.
Jana Latečková,
Ing., SMER-SD

7.
Marek Šumichrast, Ing.,
nezávislý kandidát

8.
Milan Balla, Bc.,
SMER-SD

9.
Jozef Burda, JUDr.,
SNS

Vážení občania,

odchádzam s čistým štítom a s dobrým pocitom, že za tých 5,5 roka, čo som bol vo funkcii starostu obce, sa mi podarilo veľa veľkých vecí urobiť, ktoré táto obec veľmi potrebovala. Mrzí ma, že som nemohol dokončiť veci, ktoré som mal rozpracované. Po voľbách som ešte dokončil LED osvetlenie v obci, v kultúrnom dome v hlavnej sále a na javisku. Pracuje sa na odvodnení Kaplonskej ulice cez kanál do potoka, s rozšírením zatáčky s oporným múrom a uložením kanalizačného potrubia v priemere 800 pred Šebökovými. Tu bude potrebné na jar položiť asfalt.

Urobila sa oprava podložia a výmena umelej trávy na multifunkčnom ihrisku v Kapustniciach.

Obec nechávam funkčnú, v dobrej finančnej kondícii a s fundovanými obecnými zamestnancami. Chcem poďakovať všetkým tým, čo mi pomohli v mojej práci.

Môjmu novému nástupcovi prajem veľa úspechov v práci pre túto obec, hlavne veľa zdravia a pevné nervy. Všetkým občanom prajem príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších a priateľov.

*Váš bývalý starosta obce
Milan Chmelár*

UDIALO SA

Monografia obce Lehota

Vážení spoluobčania, máte jedinečnú možnosť oboznámiť sa viac o dejinách našej obce a to prostredníctvom knihy **Lehota - monografia obce**. Jej tvorba bola neľahká a zabrala povereným ľuďom takmer štyri roky. Počas tohto obdobia sa bádalo v archívoch, hľadalo v kronikách i v domácnostiach. Zozbieralo sa veľké množstvo fotografií, materiálov a informácií, ktoré sa použili v tejto knihe. Monografia obce zachytáva našu lokalitu od samotného počiatku osídlenia a postupne nás oboznamuje s premenami a pomermi, ktoré sa tu za stáročia udiali.

Monografiu sme uvádzali do života dňa 14. októbra 2018 za prítomnosti zostavovateľa knihy Petra Keresteša, grafika Petra Vinceho, autorky textov Henriety Žažovej, Daniela Pavla, Milana Beleja a ostatných spolupracovníkov a prispievateľov. Pán Milan Chmelár, vtedajší starosta obce, požiadal Jozefa Zaujeca, ako jedného z najstarších občanov obce, aby sa ujal aktu uvedenia našej knihy do života. Krstilo sa vodou z kaplnky Panny Márie. O spríjemnenie atmosféry sa postarali speváci z miestneho odboru Matice slovenskej. Tohto slávnostného aktu sa zúčastnilo veľké množstvo občanov, ktorí po krste využili príležitosť zakúpiť si knihu a dať si ju podpísať autormi tohto diela.

Pán Chmelár srdečne poďakoval pani Petre Petríkovej, Danielovi Pavelovi, Vojtechovi Frayovi, ale aj občanom, ktorí prispeli fotografiami i spomienkami. Tým, že tak učinili, napomohli k zachovaniu histórie našej obce pre ďalšie generácie. Taktiež oznámil, že knihu o lehotskej histórii si môžu naši občania zakúpiť na obecnom úrade.

Po všetkých oficiálnych úkonoch sa mohli prítomní pohostiť malým občerstvením. Pritom mali možnosť si zaľisťovať a podebatovať o knihe, ktorú držia vo svojich rukách.

Terézia Andrášiková

MIKULÁŠ

V piatok 7. decembra si pripravili detičky z našej materskej školy v kultúrnom dome pre Mikuláša krásne básničky, pesničky, vinše, tančeky a spolu rozsvietili stromček. Mikuláš však myslel na všetky detičky v našej dedinke a tak rozžiarených očí bolo oveľa viac.

Okrem vystúpenia si malí škôlkari pripravili pre všetkých vianočnú tržnicu, v ktorej si každý mohol zakúpiť rôzne deťmi vyrobené vianočné ozdoby, venčeky, ozdoby a dekorácie. A pri vianočnom punči od našich skvelých vinárov sa každý mohol ponoriť do vianočnej atmosféry, ktorá je už všade vokol nás.

Bc. Lenka Fusková
PaedDr. Vladimíra Chobotová

Od Lucie do Vianoc

Tajuplné čaro, chute a vône dávno minulých Vianoc našich prastarých rodičov so všetkým, čo z generácie na generáciu dodržiavali, prežívali a s láskou odovzdávali svojim potomkom, je naším duchovným dedičstvom. V ňom potichu oživa neopakovateľná atmosféra a história predvianočného obdobia a vianočných sviatkov na vidieku i v mestách.

Keď v 4. storočí stanovila cirkev deň narodenia Ježiša Krista na deň zimného slnovratu, vytvorila protiváhu dovtedajším pohanským oslavám - oslavám slnka. Postupne sa pohanské tradície pretransformovali na veľký kresťanský sviatok.

No aj my dôchodcovia našej organizácie sme si dňa 8. decembra spríjemnili sobotné popoludnie pohľadom do minulosti, ale aj prítomnosti toho, čo tým sviatkom predchádzalo. Bolo to predvianočné obdobie, ktoré sa začína už 11. novembra na deň svätého Martina. Sviatky mali svoje zákonitosti - svätý Martin daroval polovicu svojho plášťa chudobnému, z toho sa traduje obdarovávanie po celé predvianočné a vianočné obdobie. Do predvianočného obdobia patrili aj ďalšia mená ako: svätá Katarína, svätý Ondrej, svätá Barbora, svätá Lucia, svätý Tomáš a svätý Mikuláš, ktorý daroval sirotám prvý sirotinec. Od sv. Tomáša sa pomaly preklenulo obdobie prípravy štedrého dňa, kedy sa konali zabíjačky, z ktorých sa tiež darovalo ako príprava na vianočné sviatky.

Tak si pekné sobotné popoludnie vychutnali naši milí seniori, pri ktorom nechýbal ani kúsok peknej ľudovej piesne, ale aj

pozdravné, predvianočné koledy a pekný vínš pre všetkých ľudí dobrej vôle.

„Vinšujem Vám tieto vianočné sviatky, aby Vám dal Pán Boh zdravia, šťastia, širokého dožitia sa, s menšími hriechmi, s väčšou radosťou a božou milosťou.“

Olívia Chlebcová
predsedkyňa
ZO Jednoty dôchodcov Lehota

Mesiac úcty k starším

Dňa 12. októbra 2018 sa naša škola rozhodla uctiť si staršiu generáciu formou kultúrneho podujatia. V spolupráci s MŠ a OcÚ pripravila ako vždy pestrý program, v ktorom sa za technickej spolupráce našich žiakov objavili talenty z rôznych umeleckých oblastí (spev, prednes, hra na hudobných nástrojoch, moderátorské vstupy,...), ale aj (spolu) žiacka súdržnosť, ochota spraviť niečo pre druhých na úkor svojho voľného času, trémy a kus nefalšovanej emócie. Snaha žiakov 2., 3., 5., 6., 7., 8. a 9. ročníka sa pretavila do krásnej súhry v podobe hodinového kultúrneho programu.

Dúfame, že sa sviatočné popoludnie skoršie narodeným Lehoťanom páčilo a spríjemnilo im popoludnie. Ďakujeme všetkým iniciatívnym a šikovným žiakom, spoluorganizátorom a najmä pani učiteľke Kristíne Bakovej, ktorá prevzala dirigentskú paličku nad podujatím po p. uč. Volfovej bez najmenšieho zaváhania.

Mgr. Peter Naščák, PhD.

SLOVO KŇAZA - VIANOČNÁ ROZPRÁVKA

Jaskyne sú tajomné miesta. Je v nich taká tma, že by sa dala krájať nožikom a kde je tma, tam sa veľmi dobre darí tajomstvám. Jaskýň bolo okolo Betlehema neúrekom. Zem okolo tohto mestečka bola samá skala a tak sa do nej nedalo nič zasiať. Iba najsmelšie druhy trávičky sa zachytávali v medzierkach medzi kameňmi a držali sa tam zubami-nechtami, aby ich nespálilo slniečko a nevysušil ostrý púštny vietor, ktorý si pravidelne hľadal pomedzi necestičku. A potom prichádzali ovečky. Trávička sa na to vždy tešila, pretože ovečky boli ako profesionálne trávne kaderníčky a svojimi ostrými zúbkami vyrábali trávičke fantastické módne účesy.

V okolí Betlehema, hoci toto meno znamená po slovensky *Dom chleba*, sa teda chlebička veľa neurodilo, ale zato ovečiek a všakovakého statku bolo vďaka tej skromnej trávičke ako maku. A vtedy ľudia dostali nápad: „Ovečky predsa potrebujú maštale, aby v čase chladu a nepohody neprechladli. Ale načo by sme stavali chlievik, keď nám už dobrý Pán Boh maštaľky postavil?“ A tak si Betlehemčania začali z jaskýň robiť maštale a ovečkám sa v tom tichu, teple a tme naozaj úžasne spinkalo. Aj do našej jaskyne, ktorá otvárala svoje tmavé oči pod malým kopčekom, zašiel jeden z betlehemských gazdov a priniesol tam stoh sena.

„Seno?“ znechutene zahundrala jaskyňa. „Veď ja som predsa stvorená pre iné, oveľa väčšie veci. Stvoriteľ mi povedal, že raz budem najdôležitejšia na svete. A oni do mňa naphajú seno. V takých jaskyniach, ako som ja, sa predsa ukrývajú oveľa vzácnejšie veci: zlato, diamanty a tajné knihy plné čarovných múdрых slov. Jedna kamoška od mora dokonca v sebe nosí celý pirátsky poklad. A počula som, že v jednej veľkej jaskyni – sesternici z druhého kolena ďaleko na severe –, sa dokonca usídlil drak. A do mňa

donesú seno. Akáže som ja tajomná jaskyňa? Som načisto pokorená a odpísaná.“ Takto si stále hundrala a mrmlala, ale vôl, ktorého do nej medzitým gazda zaviedol, sa tým hundraním nenechal rušiť a spokojne prežúval voňavé seno.

Jaskyňa by bola zrejme šomrala až do dnes, keby v jednu mrazivú noc nezačula pred svojím vchodom čudný zvuk, ktorý ju nepríjemne vyrušil: „Iááááá, iááááá.“

„No nazdar: somár. Už len ten mi tu chýbal,“ vzdychla si jaskyňa. „A k nemu ešte párik žobrákov, čo nemajú na nocľah v dome. To som ale pekne dopadla: namiesto pokladu – seno, namiesto draka – vôl a somár a k tomu ešte dvaja žobráci. Všetci sa mi budú smiať.“ A urazene zmlkla. A to urobila veľmi dobre, lebo tie najväčšie Božie zázraky prichádzajú v tichu.

Práve tej noci sa v jaskyni žobráčke narodilo dieťa. Nebo sa hneď naplnilo anjelským spevom a anjeli milej jaskyni zvestovali: „Zobud sa a teš sa, nespokojná jaskyňa! Veď máš ten najväčší poklad na svete a strážiš to najúžasnejšie tajomstvo. Si totiž jediná jaskyňa na svete, v ktorej býva Boh.“ Keby sa kameň mohol červenať, tak jaskyňa by v tej chvíli vyzerala ako zrelá paradajka. Úžasne sa hanbila, že nedôverovala Božím prísľubom. Neboli to totiž žiadni žobráci, čo sa do nej v tú noc uchýlili. Oj, veru nie. Bola to Božia Matka Mária so svojím manželom Jozefom, ktorá tam v tú noc zrodila Božieho syna Ježiška.

A naša nespokojná jaskyňa? Tá veľmi zmúdrela. Už nehundre, ani nešomre. Denodenne k nej prichádzajú tisíce ľudí a ani jediného z nich neodoženie. Naopak, ochotne každému odhalí svoje tajomstvá a vyrozpráva vianočný príbeh o tom, ako sa naučila, že v Božom pláne má všetko svoj význam a svoj pravý čas, aj keď to na prvý pohľad tak vôbec nemusí vyzeráť.

Mgr. Robert Horka, PhD.

UDIALO SA

SPOMIENKA NA STÉ VÝROČIE UKONČENIA I. SVETOVEJ VOJNY

Občania našej obce si dňa 11. novembra 2018 pred Pomníkom padlých v I. a v II. svetovej vojne v Lehote pripomenuli významný deň, ktorým sa pred 100 rokmi, v roku 1918, skončila Veľká vojna, nazývaná I. svetovou vojnou.

Pamätník, pred ktorým sme stáli, nech je pre nás súčasníkov i budúce generácie mementom, že slobodu nám nikto zadarmo nedaroval. Piesňami a vyznaním sme si pripomenuli tých, ktorí počas vojnového besnenia prišli o život – či už vojaci alebo civilné obete oboch svetových konfliktov.

Všetkým nám je jasné, že prvotnou príčinou každej vojny je ľudská zloba a chamtivosť, ktoré rodia veľký hriech.

Náš pomník nie je hocijakým pomníkom. Mená, ktoré sú na ňom vytesané, sú reálne. Patrili našim praotcom, prarodičom a my sme povinní zachovať si navždy na nich spomienku. Veď kde, keď nie na tomto mieste, si treba uvedomovať, aké hodnoty dnes máme a o čo by sme mohli prísť, keby sme ich podceňovali. Aj z toho dôvodu uskutočnil dôstojný pán farár Róbert Horka spomienkovú pobožnosť ako zmiernu obeť za mŕtvych, aby sme s úctou na nich spomínali.

Olivia Chlebcová

S hlbokým zármutkom vám oznamujeme, že vysokodôstojný pán

Ľudovít Lintner

nás navždy opustil dňa 03. novembra 2018 v 88. roku života a v 66. roku kňazstva.

Svätá omša spojená s pohrebnými obradmi bola slávená dňa 07. novembra 2018 vo Farskom kostole sv. Tomáša v Novej Vsi nad Žitavou. Dôstojný pán Ľudovít Lintner sa narodil v roku 1931 v Novej Vsi nad Žitavou, v roku 1953 bol vysvätený za kňaza. V Lehote pôsobil v rokoch 1959- 1963 a neskôr ako kňaz na odpočinku v rokoch 2009-2012.

Majstri remeselníci

Milí čitatelia, víťame Vianoce, čas radosti, spokojnosti, pokoja a dobrej vôle ... a silných príbehov. Ponúkame Vám príbeh o ľudskosti, statočnosti, odvahe, zodpovednosti, príbehu s veľkým srdcom a ušľachtilým poslaním. Príbeh pani Albíny Burdovej, miestnej pôrodnej babičky, nám vyrozpráva jej najmladší syn, náš rodák, pán **JUDr. Eduard Burda**.

Albína Burdová, pôrodná babica

Albína Burdová s manželom

Vážený pán Burda, je mi ctou a chcem Vám veľmi pekne poďakovať, že ste si našli čas a máte chuť sa podeliť o spomienky na Vašu matku, na jej životné poslanie.

Ja som taktiež vďačný, aj v mene mojich súrodencov, že ste si do svojho seriálu o starých remeslách v Lehote vybrali aj našu mamu, Albínu Burdovú, ktorú všetci poznali a dôverne volali „baba Albína“. Jej život, profesionálna činnosť pôrodnej asistentky, ale aj jej ľudská dimenzia zanechala nezmazateľnú stopu v živote Lehoty, pretože žila a obetovala sa za iných.

Potvrdzujem, počula som, že išlo o vzácnu osobnosť. Ale vravte ďalej, aká bola, ako si na ňu spomínate, predstavte nám ju.

Naša mama sa narodila 15. augusta 1918 v rodine maloroľníka Mikuláša Holčíka a Anny, rodenej Chmelárovej. Bola najstaršia z ôsmich detí a tento fakt ju predurčoval k tomu, že musela predovšetkým pomáhať pri domácich a poľných prácach a starať

sa o mladších súrodencov, ktorí pribúdali. Bola však mimoriadne nadaná a bola vynikajúcou žiačkou. Spomínam si, že raz mi tak mimochodom spomenula, že v škole písali slohovú prácu na tému „Ako bude vyzerať moja dedina v budúcnosti“. Jej práca, približne z roku 1930, bola vyhodnotená ako najlepšia a podľa toho, čo mi o jej obsahu povedala, bola to vydarená realisticko-futuristická štúdia. Jej vízie sa zväčša naplnili. Jej učiteľia odporúčali dedovi, aby ju dal študovať. To však v tej dobe vôbec neprichádzalo do úvahy. Štúdium bolo vyhradené až najmladším súrodencom. Mladá a zdravá dievčina musela pracovať na poliach a každé ráno nosila pešo do Nitry mlieko a iné produkty na predaj. Ako 18-ročná sa vydala za Michala Burdu, ktorý bol tiež maloroľník a v krátkom slede sa im narodili dvaja synovia Vojtech a Štefan. Zdalo sa, že o jej ďalšom osude je rozhodnuté, nekonečná drina na poliach a starostlivosť o rodinu a domácnosť.

Ako sa teda mladá žena z vidieckych pomeroch dostala k zdravotníctvu - k pôrodníctvu?

Stalo sa niečo nečakané. V tom čase (okolo roku 1940) vyvstala potreba, aby dedina mala vlastnú školenú profesionálnu pôrodnú asistentku. Voľba padla na našu mamu a jej otec, náš dedo, prišiel s ponukou, aby išla študovať a štúdium jej bude hrať. Odišla študovať do Bratislavy na jednoročný kurz pôrodných babíc a o malých synov sa jej starala jej svokra, naša stará mama Amála. Po návrate zo štúdií plná vedomostí a entuziazmu začala pracovať vo svojej rodnej dedine, v Lehote, v ktorej sa v tom čase rodilo približne 40 detí ročne.

Ešte sa vrátim k tomu rozhodnutiu ísť študovať - zverila sa Vám matka niekedy, prečo sa takto rozhodla? Čo bolo impulzom, závažným momentom, že využila túto príležitosť? Predsa - musela odísť od rodiny, od detí...

Vnímala to ako poctu. Istotne mala zmiešané pocity, no prahla po vedomostiach a vždy túžila študovať. Situácia, ktorá sa jej vtedy

Kurz pôrodných asistentiek (Albína Burdová je v druhom rade štvrtá sprava)

naskytla, by sa dnes dala prirovnať možnosti študovať na Oxforde! Bolo to niečo neopakovateľné, jedinečná príležitosť, výzva a ona ju využila. V Bratislave si ešte viac uvedomila a utvrdila sa v dôležitosti vzdelania, ktoré jej počas celého života otváralo nové obzory v pôrodníctve. Pravidelne chodievala na semináre pre pôrodné asistentky.

Povedzte nám niečo o jej profesii.

Pracovnou náplňou mamy ako pôrodnej asistentky bolo nielen odvádzat samotné pôrody, ale aj počas tehotenstva navštevovať ženy doma, pripravovať ich na pôrod a úlohu matky. Hlavné prvorodičky podporovala po psychickej aj fyzickej stránke, dokonca im dávala lekcie cvičenia. Po pôrode zase chodila každý deň kúpať novorodencov a viedla matky k zodpovednosti k nim.

Tehotenský tréning v jej dobe? Kúpanie doma a popôrodná starostlivosť? Ja žasnem, o ženu bolo lepšie postarané, ako dnes...

Deti sa zväčša rodili v noci, a tak búchanie na okno v nočných hodinách bolo súčasťou života celej rodiny. Mama už bola na takéto situácie vytrénovaná, vstala, rýchlo sa obliekla, zobrala pracovný kufrík a rýchlo šla k pôrodu. Podotýkam, že všade chodila pešo a pritom všetko stíhala, v práci i doma. Samozrejme, musela byť aj pri takých udalost-

tiach ako bol krst, vlastne aj samotné krstiny doma za účasti celej rodiny.

Rodilo sa doma. Mnohým z nás pomohla na svet práve Vaša mama. Neisto kladím túto otázku, no možno mi na ňu odpoviete. Ako to v minulosti prebiehalo, keď sa malo narodiť dieťa? Čo bolo nevyhnutné?

Osobne som sa pôrodu, ktorý odvádzala moja mama, nezúčastnil. Takže nasledovné informácie sú sprostredkované. Mama bola pri pôrode dominantná, keď vstúpila do miestnosti, všetci sa držali jej pokynov. Pôrodu sa okrem nej zúčastňovali staršie príbuzné, muži sa ho zúčastňovali len výnimočne. Musela sa dať zovrieť voda, gazdinky už mali pripravené čisté plachty, uteráky, vaničku na prvé kúpanie... Mama najskôr rodičku vyšetrila a počas pôrodných bolestí ju povzbudzovala - radila jej s dýchaním, robila jej masáž... Po pôrode okúpala a ošetrila najskôr dieťa, potom rodičku. No a prvých šesť týždňov pomáhala mamičke s kojením, kúpaním a celkovým zotavením sa. Boli i prípady predčasne narodených detí, vtedy fungovali teplé sklené fľaše ako inkubátor.

Skrátka - baba Albína si vedela poradiť! Podľa toho, čo ste doposiaľ spomenuli, Vaša mama išla s vedou a novými metódami. Napriek tomu sa však spýtam, či sa v Lehote využívali pre úspešnosť pôrodu

i magické praktiky? Prípadne spomínala nejaké tradičné praktiky, ktoré mali rodičke zmierniť pôrodné bolesti (odvary, žeravé uhličky, dvíhanie ťažkých predmetov...)?

Mama bola vždy exaktná, naklonená aplikovať výtobytky novej techniky a nové poznanie. O zarietani a rôznych praktikách však rozprávala v súvislosti s históriou pôrodnictva. Za jej éry to už v praxi rodičky nepoznali.

Pôrodnú babicu si v dedine vážili, bola spravidla jedinou rýchlou zdravotníckou pomocou nielen pri pôrode, ale i úrazoch. Spomínate si, že za mamou chodili miestni i s inými zdravotnými problémami?

Áno, v tom čase v Lehote nebol lekár, a tak ľudia prichádzali za ňou s rôznymi bolačkami a zdravotnými problémami. Väčšinou to boli drobné poranenia a úrazy, bolesti zubov, črevné ťažkosti (mama dávala klystír) a prepichovanie uší dievčat, aby mohli nosiť „oringle“. Mama bola veľmi talentovaná a dobrá profesionálka a získala si obľubu vážnosť a úctu nielen žien – pacientiek, ale aj celých rodín a vlastne celej dediny. Stala sa poradkyňou a pomocníčkou pre každého, kto ju o pomoc požiadal, a to nielen v zdravotníckych veciach. Fungovala niečo ako „linka dôvery“ alebo „psychoanalytička“.

Prezraďte nejakú nevšednú príhodu, ktorú mama v súvislosti s prácou spomínala. Pamätám si na príhodu z vojny. Bolo to ku koncu vojny, v čase, keď cez Lehotu prechádzal front. Bolo vyhlásené stanné právo (okrem iného aj zákaz vychádzania po určitej hodine). Lenže deti sa rodia aj počas vyhláseného stanného práva. Nejaký chlap prišiel mamu zavolať v noci k pôrodu. Na ulici však padli do rúk nemeckej hliadke. Mierili na nich natiahnutými samopalmi a nemecký vojak na nich niečo kričal. Mamin sprievodca stuhol a nebol schopný nič uro-

biť. Vtedy sa mama postavila pred natiahnutý samopal, ukázala na kufrík a povedala: „Ja pôrodná asistentka!“ Čuduj sa svete, vojak pochopil, sklopil samopal a nechal ich pokračovať v ceste. Všetko dobre dopadlo, narodilo sa zdravé dieťa.

Ten príbeh dokazuje jej osobnú odvahu, statočnosť a zodpovednosť. Spomínala mama aj nejaký veľmi ťažký pôrod? Čo sa dialo vtedy, keď sa vyskytla komplikácia?

Nespomínam si - neviem. Osobne však nemám vedomosť, že by jej pri pôrode zomrelo dieťa. Spomínam si ale na jednu pani - rodičku, ktorej pri pôrode zomrelo dieťa (pôrod odvádzala zastupujúca babica, počas neprítomnosti baby Albíny) ako mi po rokoch vravela: „Keby tu bola baba Albína, nestalo by sa to a moje dieťa mohlo žiť.“ Je to dôkaz neotrasiteľnej dôvery, ktorú mama požívala ako pôrodná asistentka.

Jej vysokú profesionálnu úroveň potvrdzuje aj skutočnosť, že dlhé roky pôsobila i v Nitrianskej nemocnici...

V období, keď sa pôrody začali odvádzat v nemocnici (okolo rokov 1952-1953), mama mávala služby aj tam. Mamu lekári z nemocnice dobre poznali, hovorili o nej s rešpektom a úctou, jej odborný názor zavážil. Mala skúsenosti, nebola skazená starými technikami, čo bolo veľkou výhodou. Stále však pokračovala v predpôrodnej a popôrodnej príprave a navštevovala mamičky. Postupom času jej, ako renomovanej pôrodnej asistentke, pribudli služby aj vo Veľkom Záluží a hlavne v Jarku (Íregu). Cestovala autobusom, aby po dedine urobila pešie pochádzky do rodín, kde ju potrebovali. Vtedy ako chlapec som si neuvedomoval, že keď prišla z práce domov, bola veľmi unavená. Veď denne nachodila kilometre. Ona však únavu nedávala najavo, nestážovala sa a doma ju čakala ďalšia „šichta“ - domácnosť a opatrovanie domácich zvierat (samozrej-

JUDr. Eduard Burda s rodinou, promócie

me s pomocou detí, najčastejšie s mojou). No a v tom čase, keď sa už doma nerodilo a bolo treba volať sanitku do nemocnice, nám zaviedli domov služobný telefón. Bol to asi jediný telefón v rodinnom dome v Lehote a tak, samozrejme ľudia chodili k nám ako do verejnej telefónnej ústredne. Mama nikoho neodmietla. Pamätám si, že ako chlapec, som bol sám doma, keď prišiel mladý muž, či si môže zatelefonovať. Umožnil som mu to a ten telefonoval so svojou frajerkou asi hodinu. Vypočul som si pri tom také dôvernosti, o ktorých som nemal dovtedy „ani šajnu“.

Mala Vaša mama popri práci pôrodnej asistentky, matky, manželky, gazdinej aj nejaké záľuby? Čo robila rada vo voľnom čase?

Jej práca bola jej koníčkom. Bola známa aj tým, že sa dlhé roky angažovala ako hlavná organizátorka dobrovoľného darcovstva krvi. Vždy to bola akcia, na ktorej sa podieľala celá dedina. Akcia mala aj svoj kultúrno-spoločenský rozmer. Keď dotiekla posledná kvapka krvi, začalo sa nalievat červené víno a deň končil v družnej zábave v kultúrnom dome. Lehota bola vždy najlepšia v rámci okresu v darcovstve krvi a ja verím, že táto tradícia sa v Lehote znovu obnoví.

Kto vie... možno sa nájde niekto, kto bude reagovať a darcovstvo krvi v Lehote oživi... Ale povedzte, snáď na dôchodku sa jej dostalo trochu oddychu?

Posledné dva roky života naši bývali v Nitre. V byte, ktorý im uvoľnila ich dcéra Heda. Zvlášť otec si nevedel vynachváliť pohodlné bývanie v „čínziaku“ v meste. Mama však denne-denne chodievala do Lehoty na dom, kde bolo stále veľké hospodárstvo. Aj v sobotu 5. júna 1993 bola v Lehote, zavárala višne, ktoré jej doniesol syn Vojo. Zavarené višne nechala vychladnúť s tým, že ich v pondelok príde uložiť do komory. V nedeľu bola v kostole, navarila obed, po obede bola znova na litániách a večer si spokojne ľahla a zaspala... Na večnosť. Ráno ju otec budil, ale ona už snívala svoj večný sen. Mala pokojnú, vyrovnanú tvár, s ľahkým úsmevom. Teraz, keď vidím, ako ľudia umierajú, trápia sa a trpia a s nimi aj ich najbližší, uvedomujem si, že len dobrým ľuďom je dopriate zomrieť tak, ako zomrela naša mama...

Naša mama prežila život ťažký, bohatý na zásadné politické zmeny, ktorých bolo až

šesť, vrátane vojny. Ale bol to život plnohodnotný, naplnený tvorivou prácou pre iných. Myslím, že prežila šťastný život, vedela sa zo života radovať a radosť aj rozdávať. Vôľu prekonávať životné ťažkosti a trvalý životný optimizmus čerpala z hlbokkej viery v Boha. Jej životný odkaz a posolstvo nesieme my jej deti, vnúčatá, pravnúčatá, ako aj iní ľudia, ktorých ovplyvnila. Človek žije iba z pamätí a spomienok nasledujúcich pokolení.

To, že nesiete jej životný odkaz je neodškriepiteľné - vyrástli z vás úspešní a šikovní ľudia. Avšak nik neštudoval medicínu. Zamýšľali ste sa niekedy nad tým, prečo to tak bolo?

Mama nás mala päť detí - štyria synovia a dcéra. Iba mame a jej životnému rozhladu môžeme ďakovať, že štyria z nás absolvovali vysoké školy. Vnúčat má osem a desať pravnúčat (tých sa žiaľ nedežilo). Až medzi pravnúčatami sa objavila jej nasledovníčka, ktorá si vybrala za svoje poslanie medicínu. Pravnúčka Silvika je v súčasnosti absolventkou 2. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Mama bola hrdá na to, že svojim deťom mohla poskytnúť vzdelanie, čo v tej dobe bolo spojené s jej a z otcovej strany s veľkými obetami. Ja som rád, že sme túto príležitosť všetci využili a nesklamali sme ju. V tejto tradícii sme pokračovali my deti a pokračujú aj vnúčatá.

Sú Vianoce, zaspomínajte si na tie v Lehote.

Na vianočné sviatky a samotný štedrý večer si veľmi rád spomínam. Mama vedela vyčariť neuveriteľnú atmosféru. Boli to skutočné sviatky radosti a pokoja. Popri svetskej, hmotnej dimenzii, mama vždy dokázala dať Vianociam hlboký duchovný rozmer. Vždy som sa snažil ju v tom napodobniť, myslím, že sa mi to aj darilo, ale mamine Vianoce zostanú neprekonateľné. Na záver by som chcel všetkým mojim spolurodákom a tým, ktorí budú čítať tieto riadky, zaželať v tomto vianočnom čase šťastné a požehnané sviatky, veľa zdravia a osobných úspechov v práci a v živote a pokoj a mier na Zemi.

Krásne, šťastné a pokojné vianočné sviatky prajeme aj my Vám a celej veľkej rodine po pani Albíne Burdovej. Ďakujem za rozhovor.

Ing. Petra Petříková
Foto: archív EB

Matičný deň v Lehote

Tradičný „Matičný deň v Lehote“, organizovaný pri príležitosti výročia oživenia Miestneho odboru MS, sa tento rok uskutočnil v sobotu 20. októbra.

V športovej časti v dopoludňajších hodinách súťažili v areály OŠK žiaci, mládež i dospelí. Už vo 4. ročníku matičného stolnotenisového turnaja si zmerali sily matičiari všetkých vekových kategórií i ďalší účastníci z radov detí a mládeže.

V podvečer sa viac ako 90 matičiarov zišlo v kultúrnom dome na spoločenskej časti matičného dňa, kde sa najskôr uskutočnilo slávnostné vyhlásenie víťazov v jednotlivých kategóriách stolnotenisového turnaja s udelením diplomov a vecných cien.

V ďalšej časti členovia historickej sekcie uskutočnili foto a video-prezentáciu na veľkom premietacom plátne, počas ktorej

Daniel Pavel prítomných oboznámil s celým priebehom aktivít a prác pri vykopaní starej, viac ako 250-ročnej panskej tehelne v Lehote.

Na záver oficiálnej časti bola prítomným predstavená nová knižná publikácia „Lehota v 20. storočí“, ktorej autorom je Ing. Daniel Pavel. Publikáciu vydal MO MS Lehota vo vydavateľstve PANTER PMD s.r.o. s finančným príspevkom obce Lehota. Autor vo svojom príhovore priblížil priebeh a okolnosti jej spracovania a vydania, pričom nezabudol poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na jej spracovaní. Osobitne vyzdvihol spoluprácu s Pavlom Deglovičom. Publikáciu uviedli do života autor a starosta obce za asistencie jedného z najstarších divadelníkov v obci Rudolfa Chlebca.

Text: Bc. Milan Balla
Foto: Matúš Lisy

Našla sa stará panská tehelňa

V časopise Lehota č. 2/2018 sme informovali o schválení archeologického výskumu v extraviláne obce Lehota za účelom potvrdenia existencie starej panskej tehelne.

Pod dozorom oprávnenej osoby (SNM-Archeologické múzeum v Bratislave), zastúpenej Mgr. Petrom Nagym, v mesiacoch júl a august 2018 pátracia skupina matičných bádateľov (Daniel Pavel, Milan Balla ml., Matúš Lisy, Martin Domček, Marek Lisy, Filip Moravčík a Milan Balla st.) pracovala v lokalite Titváň v miestach, ktoré sa už minulý

rok podarilo lokalizovať aj na základe spomienok bývalého traktoristu Cyrila Burdu.

Spomenutá skupina bádateľov odpracovala pri tomto bádání 220 hodín vo svojom osobnom voľne. Výsledkom ich snaženia bolo odkrytie, v hĺbke skoro 2 metre, vo veľmi dobrom stave zachovanej kompletnej spodnej časti trojkomorovej tehliarskej pece, starej okolo 250 rokov. Jedná sa o objav nielen miestneho, či regionálneho významu, ale aj celoslovenského. Nájdene pozostatky tehliarskej pece z obdobia 17. až 18. storočia v takomto stave sú na Slovensku ojedinelé. Pri výkopových prácach sa našlo mnoho tehliel so signatúrami „I O“ a „I K“, ktoré taktiež neboli doteraz evidované v zozname zachovaných historických tehliel. Mali by to byť začiatkové písmená vlastníkov tehelne Jozefa Ocskaya a Jozefa Kvassaya.

Stará panská tehelňa, súčasťou ktorej bola aj objavená tehliarska pec, sa nachádza na pozemkoch, ktoré v 18. a 19. storočí vlastnil rod Ocskay. V prvej polovici 18. storočia to bol Jozef Ocskay a po ňom jeho syn Adalbert, ktorý v roku 1780 tieto pozemky aj

s tehelnou dal do zálohu Františkovi Kvassayovi. Po smrti jeho syna Jozefa Kvassaya v roku 1833 prešli pozemky opäť do vlastníctva Ignáca Ocskaya, syna Adalberta a zostali vo vlastníctve jeho potomkov až do 30-tych rokov 20. storočia¹.

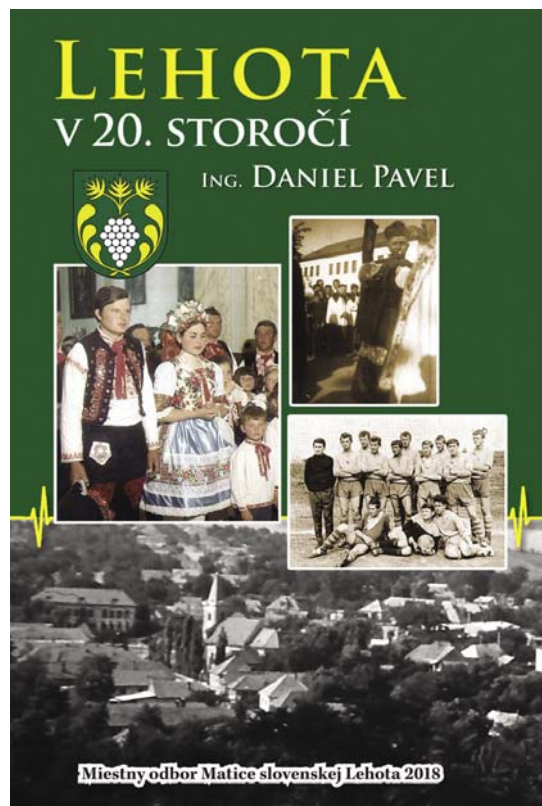

Ignác Ocskay tehelnú prevádzkoval ešte v polovici 19. storočia a v činnosti bola pravdepodobne až do konca 19., resp. začiatku 20. storočia, kedy ešte bola vyznačená na dobových mapách.

Objavením a zadokumentovaním pozostatkov bývalej tehliarskej pece v Lehote, matičná bádateľská skupina výrazne prispela k odkrytiu jednej z mnohých, ešte nepreskúmaných, častí histórie obce Lehota a je predpoklad, že nie poslednej.

Text: Ing. Daniel Pavel
Foto: Matúš Lisy

¹Zdroj: „Lehota-monografia obce“

Kúpele Sklené Teplice

Aj tento rok zorganizovala Krajská správa Zväzu zdravotne postihnutých NK pre svojich členov dva turnusy liečebno-relaxačného pobytu v termálnej vode v Sklených Tepliciach. V prvom turnuse od 6.5.-11.5.2018 sa zúčastnilo 21 členov našej ZO ZZP Lehota. V druhom turnuse od 12.-17.11.2018 sa zúčastnilo 11 našich členov.

Sklené Teplice sú zasadené do krásnej prírody, v krásnej dolinke, ležia v severozápadnej časti Štiavnických vrchov v údolí potoku Teplá a patria medzi najstaršie slovenské kúpele. Teplá voda obsahuje veľké množstvo magnézia a kalcia a kúpele sú predurčené na liečbu pohybového ústrojen-

stva, nervových chorôb a liečia poranenia a pooperačné stavy. Chemickým zložením vody patria k typu síranových a vápenato-horčíkových kúpeľov.

Ponúkli nám široký výber liečivých procedúr a my sme postupne absolvovali kúpeľ Márie Terézie, ktorý je v antickom štýle, pričom teplota vody v prvej časti je 37°C a v druhej časti 39°C, ďalej masáže, reflexné masáže chodidiel, saunový svet, banský kúpeľ s teplotou vody 42°C. To je unikátna tzv. PARENICA v jaskyni, v ktorej vyviera liečivá voda. Každý deň sme si mohli 1 hodinu zaplávať a masírovať sa tryskami v plaveckom bazéne BANÍK, s teplotou vody 35°C.

Ubytovanie a celodennú stravu sme mali v renovovanom kúpeľnom dome ALŽBETA a všetky procedúry boli v kúpeľných domoch nachádzajúcich sa v blízkosti. Za celý NK sa zúčastnilo 59 členov ZZP a aby sme sa spoločne zoznámili, na to boli pripravené 2 večierky so spevom, tancom a hrou na harmonikách.

Počasie nám prialo a celý pobyt to bola oáza pre naše kosti a celé telo, užili sme si aktívny odpočinok, prehrali a zrelaxovali si svoje telo. Pobyt v kúpeľoch Sklené Teplice splnil naše očakávanie.

Foto a text:
Valéria Vašíčková
Ing. Oľga Mesárošová

Úspešný rok činnosti ZO SZZ

Tak ako každý rok RV SZZ a OV SZZ pripravili v roku 2018 rôzne podujatia nielen pre základné organizácie, ale aj pre mládež – deti MŠ a ZŠ. Na týchto podujatiach sa mali možnosť zúčastniť všetky ZO a deti zo všetkých MŠ a ZŠ z celého Slovenska.

► Dňa 17.03.2018 bola uzávierka výtvarných prác detí MŠ a ZŠ na tému „Čaro našej prírody“ – 11.ročník. V kategórii 7- až 10-ročných získala žiačka zo ZŠ Lehota Ema Madová zo 421 zúčastnených výtvarných prác 3. miesto.

► Dňa 15.06.2018 sa konala v Piešťanoch celoslovenská súťaž žiakov ZŠ pod názvom „Mladý záhradkár“ – 10. ročník, kde nás taktiež reprezentovala žiačka ZŠ v Lehote Katarína Zaujecová, ktorá v kategórii 10-12 rokov obsadila 2. miesto. Tieto žiačky tak úspešne reprezentovali svoju ZŠ v Lehote, ZO SZZ Lehota, obec Lehota, ako aj Nitru, za čo im patrí veľké poďakovanie, ako aj riaditeľke ZŠ Mgr. Anne Burdovej a triednej učiteľke Mgr. Jančurovej.

► V dňoch 16.8.-19.08.2018 sa konala v Nitre celoslovenská poľnohospodárska výstava AGROKOMPLEX. V pavilóne M3 zriadil RV Expozíciu výstavy ovocia a zeleniny, kde v kategórii „Zelenina“ získal 1. miesto Vojtech Pavel za papriku Kápiu a naša ZO bola umiestnená na 2. mieste v súťaži o najkrajšiu expozičnú ohradu Nitra.

► V dňoch 19.09.-16.10.2018 sa konala v skleníkoch botanickej záhrady SPU výstava „Farby a plody jesene“, na ktorej sa úspešne podieľala aj naša ZO.

► V dňoch 12.-13.10.2018 sa konala výstava „JÁHRADA“ v Trenčíne, kde sa konal 23. ročník súťaže o najkrajšie jablko roku 2018. V odrode „Rubinola“ mal člen našej ZO Ing. Jaroslav Látečka najkrajšie jablko v skupine.

Môžeme teda skonštatovať, že rok 2018 bol pre našu ZO SZZ veľmi úspešný.

Počas celého roka, vždy v jeden piatok v každom mesiaci, prebieha v priestoroch Agrokomplexu, v ovocnom sade, praktické vzdelávanie v oblasti ovocinárstva: vrubovanie, očkovanie, rez jadrovín, rez kôstko-

vín, výsadba, ochrana a výživa ovocných drevín. Tohto vzdelávania, ktoré vykonáva predseda SZZ Ing. Eduard Jakúbek, sa majú možnosť zúčastniť členovia všetkých ZO. Túto možnosť pravidelne využívajú aj členovia našej ZO, za čo veľmi ďakujeme a touto cestou vyzývame obyvateľov našej obce, ktorí sa venujú záhradkárčeniu alebo pestovaniu ovocných stromčekov, využiť možnosť registrácie do našej ZO SZZ, pokiaľ chcú mať možnosť absolvovať tieto vzdelávania a zároveň využívať ďalšie výhody registrovaného člena ZO.

Samozrejme, máme aj svoje vlastné aktivity, ako ukážky rezu ovocných stromov a kríkov v našej ZO, exkurzie detí ZŠ v našej ZO, záhradkársku grilovačku v spolupráci s vinohradníckym spolkom v Lehote, výstavu ovocia, zeleniny a ľudových výrobkov v spolupráci s ZO ZZP v Lehote. Dňa 24.10.2018 zabezpečila ZO SZZ kúpu ovocných stromčekov a kríkov v záhradnom centre Plantex vo Veselom pri Piešťanoch pre všetkých občanov obce.

Touto cestou chceme poďakovať OcÚ v Lehote za finančný príspevok, bez ktorého by niektoré podujatia neboli zorganizované na tak vysokej úrovni, ako aj ZO SZZ pri spolupráci s výstavou ovocia a zeleniny. Takisto poďakovanie patrí vinohradníckemu spolku v Lehote pri spolupráci s výstavou ukážky rezu ovocných stromčekov a kríkov a spoločnej grilovačky v ZO v Lehote.

Nakoniec ďakujem členom výboru, ako aj všetkým členom ZO SZZ v Lehote, za príkladnú spoluprácu pri organizovaní uvedených podujatí. Do budúceho roka prajem všetkým veľa zdravia a rodinnej pohody a aby bol tak úspešný ako ten predchádzajúci.

Vojtech Pavel
predseda ZO SZZ Lehota

História poľovníctva na Slovensku a jeho význam v súčasnosti

Lov zveri, ktorý je najstaršou zložkou poľovníctva, je ľuďmi praktizovaný od praveku. V 1. storočí n. l. stálo územie dnešného Slovenska na rozhraní medzi dvoma kultúrami, medzi rímskym impériom a tlakom „barbarov“. V období sťahovania národov sa tu vystriedalo veľa etníc. Boli to Kelti, Germáni, Slovania, Avari a mongolské kmene. Dôkazom o loveckej aktivite najmä Keltov, sú nálezy špeciálne upravených zbraní za účelom lovu zveri.

Diferenciácia majetkových pomerov pod vplyvom raného feudalizmu prenikajúceho k nám z Franskej ríše, ktorá mala značný vplyv aj na lov zveri, bola intenzívna najmä za panovania Karola Veľkého. Historické údaje svedčiacie o love zveri Slovanmi na našom území sa začínajú objavovať až od 9. storočia n. l., hoci sem prišli už o niekoľko storočí skôr. Toto obdobie bolo spojené s koncom sťahovavého a polosťahovavého spôsobu roľníckeho života Slovanov a so vznikom stabilných obcí, ktoré si začali privlastňovať okolitú zem, na ktorej mohli jej obyvatelia slobodne poľovať. S rozvojom feudálnej moci sa poľovníctvo stalo výsadou vládnucej triedy, kedy panovníci začali dávať pôdu do vlastníctva či prenájmu rôznym svetským, cirkevným osobám a inštitúciám. Začali sa objavovať zákazy lovu niektorých druhov zveri alebo zákazy niektorých spôsobov lovu. Od 16. storočia mali spravidla poddanské obce zákaz zaoberať sa lovom. Začiatkom 18. storočia poľovali verejne mešťania a cudzinci, čo sa feudálom nepáčilo a právo poľovníctva si začali nárokovat iba pre seba. V roku 1786 prijaté zákony Márie Terézie a Jozefa II. vzali právo poľovníctva pod prísnu ochranu a nariaďovali povinnú dražbu pri prenájme revírov. Pytliactvo sa považovalo za krádež a tak sa aj trestalo. Neskôr sa zákonom upravil aj čas ochrany pre niektoré druhy zveri.

V 19. storočí bolo poľovníctvo možné vykonávať spravidla iba v prípade ak daná osoba vlastnila určitú rozlohu pôdy. Toto obdobie je známe aj takmer úplným vymiznutím veľkej (najmä jelenej) zveri nadmerným pytliactvom, ale aj začatím budovania

veľkých zverníc a prvých bažantníc (Palárikovo). Zvernice slúžili najmä na obnovu zdecimovaných stavov zveri a na zazverovanie celých regiónov.

História nášho poľovníctva závisela predovšetkým od spoločenských podmienok. V čase usporiadanej spoločnosti prekvitalo aj poľovníctvo a bola aj hojnosť zveri v prírode. Naopak, v čase vojen a hladomorov stavy zveri kriticky klesali a úroveň poľovníctva bola na minime. Ľud často lovil zver z dôvodu biedy, s cieľom získať obživu, ale aj kvôli znižovaniu škôd na poliach, veľké šelmy zas pre napádanie hospodárskych zvierat (Červený, Hell, Slamečka a kol., 2004).

Novodobé poľovníctvo na Slovensku

V roku 1920 vznikla na Slovensku celoslovenská poľovnícka organizácia pod názvom Lovecký ochranný spolok pre Slovensko. Neskôr v r. 1968 bol vytvorený samostatný Slovenský poľovnícky zväz, ktorý existuje dodnes. V roku 2009 bola na základe zákona o poľovníctve zriadená Slovenská poľovnícka komora (SPK). Jej hlavným poslaním je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov svojich členov pri výkone práva poľovníctva, ochrane prírody a životného prostredia, ako aj pri ostatných činnostiach súvisiacich s poľovníctvom. SPK, jej organizačné zložky a členovia pôsobia na zachovanie, zvelaďovanie, ochranu a optimálne využívanie genofondu zveri a ostatnej fauny ako prírodného bohatstva Slovenskej republiky. Dbá o zachovávanie tradícií a kultúrnych hodnôt poľovníctva ako súčasť kultúrneho dedičstva predkov a o zachovávanie poľovníckej etiky podľa etického kódexu.

Úloha poľovníctva v 21. storočí

V súčasnosti sa veľakrát stretávame zo strany nepoľovníckej verejnosti s otázkami,

či je dnes vôbec poľovníctvo potrebné a aký má význam. Sú to otázky, na ktorých odpovede by bolo potrebných niekoľko strán textu, ale tým hlavným odkazom, ktorý spomeniem, je význam praktického poľovníctva z hľadiska odborného manažmentu poľovnej zveri. Vďaka odhodlanosti veľkého množstva poľovníkov naberať poľovníctvo v dnešnej dobe úlohu nástroja pre trvalo udržateľné obhospodarovanie prírodných zdrojov a udržiavanie rovnováhy v človekom zmenenom prostredí. Súčasná kultúrna krajina má z pohľadu prirodzeného životného priestoru pre zver veľa nedostatkov a poľovníci preto pristupujú k opatreniam, ktoré tieto nedostatky aspoň čiastočne kompenzujú. Jedná sa napríklad o výsadbu remízok, osievanie biopásov s miešankami ako zdroj úkrytu a potravy pre malú zver v období po žatve, kosenie lúk, budovanie napájadiel na zabezpečenie pitnej vody počas letných horúčav, odstraňovanie divokých skládok odpadu z lesov. Samozrejmosťou je príprava krmiva a prikrmovanie zveri počas zimného obdobia a pod. Dalo by sa vymenovať nespočetné množstvo aktivít, ktoré skutoční poľovníci robia z lásky k prírode a zveri. Neustálym rozrastaním ľudských sídiel dochádza aj na Slovensku k fragmentácii pôvodných prirodzených oblastí divožijúcich zvierat a populácie živočíchov sa stávajú čoraz viac izolované. Aj keď sa na Slovensku ešte stále môžeme pýšiť výskytom všetkých troch veľkých šeliem - medveda, vlka a rysa, z dôvodu významnej rozlohy poľnohospodárskej plochy a ľudských sídiel už nie je ich rozšírenie celoplošné a preto už nedokážu pôsobiť ako regulátor početnosti divožijúcej zveri na celom území, tak ako tomu bolo v minulosti. Z tohto dôvodu je jednou z funkcií moderného poľovníctva aj potreba rozumným spôsobom nahradiť chýbajúcu regulačnú funkciu veľkých šeliem.

Poľovníctvo má na Slovensku aj nesmierne kultúrnu a historickú hodnotu a spájajú sa s ním viaceré ľudové tradície dedené z pokolenia na pokolenie. Mnohé ľudové legendy, príbehy a pesničky sú previazané s lesom, jeho obyvateľmi a poľovníctvom. Práve preto je v súčasnosti veľmi dôležité poľovníctvo ďalej moderne rozvíjať a jeho tradície zachovať aj pre budúce generácie.

Ing. Ľubomír Ondruška, PhD.
PZ Lehota

NAŠE SPOLKY

Skúška SVV1 – Kynologický klub Lehota

V nedeľu 23.9.2018 sa konali v Lehotě skúšky podľa SVV1 (Skúška výcviku všestranného psa prvého stupňa). Usporiadateľom bol KK Lehota, skúšky sa zúčastnilo spolu päť psovodov so svojimi psami. Štyria psovodi z domáceho klubu: Ján Vrtich so sučkou Lila, Pavol Daniš so psom Agir, Daniela Hercegová so psom Horror, Roman Nechvátal so sučkou Carica a jeden z MKK Alekšince, Róbert Faltus so sučkou Candy. Rozhodca p. Šaliga, ako aj figurant p. Vančo, boli delegovaní Zväzom športovej kynológie SR, vedúcim stôp bol p. Tonka.

Skúška pozostávala z troch disciplín: stopa, poslušnosť a obrana. Stopy prebiehali na pooraných poliach za futbalovým ihriskom smerom ku Krvavým Šenkom, išlo o stopu vlastnú, dlhú 300 metrov, 30 minút starú, dvakrát lomenú do pravého uhla, jeden predmet na stope, druhý predmet stopu končí. Predmety musí pes označiť, najčastejšie sa používa zaľahnutie. Časový limit na vypracovanie stopy je 10 minút. Poslušnosť prebiehala na futbalovom ihrisku a hodnotilo sa privolanie psa, ovládateľnosť psa na vozidlo, aport voľný, odloženie psa za pochodu do polohy ľahni, sadni, ľahni, vstaň, skok vysoký, kladina nízka, štekание psa, odloženie psa, pokoj psa pri streľbe. Pri obranách sa bodovalo odhalenie páchatela, zaistenie páchatela, ochrana psovoda, samostatná činnosť psa a odolnosť psa. Všetci psovodi, resp. psi, skúšku splnili a tak im mohla byť skúška zapísaná. Zároveň by som chcela poďakovať všetkým, ktorí pomáhali s organizáciou.

Tieto tri disciplíny ukázali nielen to, ako sú psovodi a ich zverenci pripravení,

ale aj to, kde sú ich slabiny a na čom by mali zapracovať, aby sa posúvali vpred. Na to je nutné nielen dobré klubové zázemie, ale aj miesto, ktoré ponúkne dobré podmienky pre výcvik. Už niekoľko rokov sa snažíme o vytvorenie takéhoto miesta, resp. výcvikového areálu, ktorý bude ohradený a kde budeme mať vybavenie potrebné na výcvik. Ide aj o rôzne ťažké prekážky a kladiny, ktoré musíme neustále vyťahovať a skladať/rozkladať,

čo je nielen časovo veľmi náročné. Tento priestor budú môcť využívať všetci členovia klubu so svojimi štvornohými priateľmi a stráviť tu spolu príjemné chvíle. Momentálne má klub 25 členov nielen z Lehoty, ale aj z Veľkého Zálužia, Nitry, Jarku, Bábu, Zbehov a Mojmíroviec. A tak dúfame, že sa ľady konečne pohnú a nový starosta nám bude viac nápomocní...

Mgr. Daniela Hercegová
tajomníčka KK Lehota

MC OBLÁČIK

Halloween párty

Dňa 26. októbra prišli do kultúrneho domu strašidlá, bubáci, ježibaby, aj netopiere. Pre všetkých tu bolo nachystané strašidelné občerstvenie, aj tvorivé dielne. Deti si mohli zhotoviť pavúčka, pavučinu, škrabošku, gaštanové strašidlo a vyfarbiť halloweensku maľovanku.

Všetky strašidlá sa vyjašili a vybláznili na detskej diskotéke, ktorú nám zabezpečil Matúš Lisy. Špeciálne prekvapenie bol dym, ktorý deti veľmi potešil.

Navštívil nás aj Majster N, ktorý nám predviedol zaujímavé experimenty, ako napríklad dúhu z cukríkov, farebnú sopku, zvýšenie hladiny vody v nádobe, nafúknutie balóna pomocou octu a sódy, prepichnutie balóna bez prasknutia a mnoho iného.

Majster N odmenil každú masku halloweenským svetielkom.

O devätnástej sme zaželi všetkým detičkám dobrú noc a kultúrny dom sa zaplnil nášt-ročnými, ktorí prišli v strašidelných maskách a zabávali sa na diskotéke pod dohľadom dospelých až do 22:00 hod. Tínedžeri sa správali slušne a po skončení diskotéky pomohli upratať kultúrny dom, za čo im patrí veľká vďaka. Diskotéku pod dohľadom dospelých určite v budúcnosti ešte zorganizujeme, nakoľko mala veľký úspech. Túto akciu zorganizovala obec Lehota a MC Obláčik.

Bc. Jana Ballová

Čarovná jeseň k nám do materskej školy priviala i október, mesiac kedy aj my najmenší vyjadrujeme úctu a vďaka našim najstarším a najdrahším starým rodičom. Našu detskú lásku práve k nim prezentovali najväčší z najmenších - predškôláci v KD.

Nielenže sa učíme vážiť si ľudí okolo nás, ale učíme sa i vážiť si to, čo si vieme doposťovať. Preto sme dňa 16. októbra oslávili Deň zdravia, plný chutnej zeleniny, ovocia a zdravých potravín. Naši malí Mackovia ochutnávali zeleninovú sovu a pyšného ovocného páva s bohatým hroznovým perím. Stredné Sovičky ochutnávali nielen ovocie a zeleninu, ale sa zoznámili aj s potravinovou pyramídou, ktorú si zhotovili. Najstarší Mravčekovia sa cez svoje obľúbené zdravé potraviny dostali k svojmu zdravému tanieru, až nakoniec pred nimi stála veľká potravinová pyramída. Tá predškôlakov sprevádzala od svojej najväčšej základne pl-

nej pečiva a cestovín až ku najmenej, deťmi najnedečkavejšej základne sladkostí.

Na konci októbra sme sa aj my, popri všetkých halloweenských zábavách, rozhodli zabaviť so žabkou BUPI. Strávili sme s ňou doobedie plné radosti, tanca a detského smiechu. Žabkové Bupi-mydielka v umývadle, Bupi-rozcvička, ako aj malá, sladká, želé odmena. To všetko, aby sme sa zabavili, ale i zapojili do súťaže so žabkou o Bupi-hrad.

A už sa nám zozímilo, konáre stromov sú prázdne, ale naše detské srdiečka plné zážitkov z divadelného predstavenia Pinocchio, za ktorým sa nám oplatilo cestovať. Výlet do Šale autobusom, vaky naplnené de-

siatou, či vidieť rodinný muzikál, to všetko bolo pre nás iné a mohli sme to zažiť vďaka divadlu MATERINKY.

To, aby sme sa správali pekne k ľuďom, sme už zistili, no my sa chceme správať dobre i k našej prírode. K tomu nám pomohol zber papiera, ktorý sme dva týždne odovzdávali v našej materskej škole a všetkým, ktorí sa zúčastnili, ĎAKUJEME!

Zber papiera - vyhodnotenie:

1. trieda: Matúš Balla - 88 kg, Hana Rábeková - 48 kg, Félix Gale - 6 kg
2. trieda: Olívia Ašverusová - 311 kg, Benjamín Šlosár - 26 kg, Sandra Depešová - 21 kg
3. trieda: Lukáš a Martin Burdoví - 127 kg, Alex de Nadai - 100 kg, David Maštálir - 74 kg

Bc. Dominika Gerhátová

Mikuláš v škôlke

V našej škôlke sme už všetci boli v očakávaní, či aj tento rok k nám zavíta Mikuláš. A prišiel... Po krásnom divadielku, ktoré mali deti tiež ako prekvapenie. Keďže v škôlke sú samé poslušné deti, s Mikulášom prišiel len anjelik. Pre čerta v škôlke miesto nebolo. Všetky deti dostali od Mikuláša balíček plný sladkostí.

Celý kolektív materskej školy Vám spolu so všetkými škôlkarmi želajú krásne prežitie vianočných sviatkov plné pohody, pokoja, porozumenia a lásky.

Bc. Lenka Fusková

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Návšteva divadelného predstavenia „Gašpariáda“

Príjemným spštením mesiaca november bola pre žiakov 1. – 4. ročníka návšteva v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre. Divadelné predstavenie „Gašpariáda“ sledovali žiaci so smiechom a zatajeným dychom súčasne.

Hlavný hrdina, Gašparko, veselá kopa, smelý a nezbedný drzáň, ktorý sa ničoho nebojí, vyzval Smrť na súboj. Súboj na život a na smrť. Poučný, veselo smutný príbeh skončil, ako inak, šťastným koncom. Gašparko si svojimi činmi v dynamickej hudobnej groteske získal srdcia detí, ktoré sa už teraz tešia na ďalšiu návštevu v divadle.

Mgr. Ľubica Ševčíková

Exkurzia „Po stopách Ľudovíta Štúra“

Naša škola každoročne organizuje vzdelávacie aktivity aj mimo školských lavíc – v teréne. Dňa 26.10.2018 sme sa preto so žiakmi 7. a 8. ročníka a pani učiteľkou Kutakovou v rámci 203. výročia narodenia Ľ. Štúra rozhodli putovať po jeho stopách a zistiť na vlastné oči trochu viac o jeho živote a významných aktivitách. K tomuto účelu výborne poslúžilo moderne vybavené Múzeum Ľudovíta Štúra v Modre, umiestnené v budove, kde táto osobnosť strávila posledné dni svojho života. Pani sprievodkyňa nás pútavou formou oboznámila s mnohými zaujímavými faktami zo života štúrovcov,

z ktorých nie všetky sú verejnosti známe a popritom sme si mohli pozrieť zaujímavé exponáty, portréty, informačné tabule, dokonca si skúsiť aj interaktívnu hru na dotykovej obrazovke. Po prehliadke Múzea sme sa presunuli do Pamätnej izby, v ktorej Štúra doopatrovali a odtiaľ do ulíc Modry, aby sme sa zoznámili s miestami, kde Ľ. Š. zanechal svoje stopy.

Verím, že exkurzia žiakom pomohla pochopiť dôležitosť veľikána našich dejín vo všetkých oblastiach, ktorým obetoval nielen pracovný, ale aj súkromný život.

Mgr. Peter Naščák, PhD.

Hovorme o jedle 2018 v 1. ročníku

V týždni od 15.10. do 19.10. sa žiaci 1. ročníka spolu so svojou pani učiteľkou už tradične zapojili do VI. ročníka celoštátnej súťaže „Hovorme o jedle“, ktorej organizátormi sú Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora a Centrum rozvoja znalostí o potravinách.

K pondelkovej téme Chlieb, pečivo, obilniny, cestoviny, zemiaky sme si pripravili aktivitu, ktorej výsledok nám veľmi chutil. Bol to totiž chutný celozrnný chlebič, ktorý sme si upiekli priamo v triede. V utorok to bola téma Zelenina, ovocie, orechy z našich sádov. Tento deň bol v našej triede Deň jablka. O tomto zdravom a chutnom ovocí sme si čítali rozprávku, prezerali obrázky, rozprávali sa, vážili sme a určovali najväčšie a najmenšie jablko, hlasovali sme v súťaži o najkrajšie jablko a jabĺčka sme aj kreslili.

Fotografie z realizácie jednotlivých aktivít nájdete v galérii.

Mgr. Ľubica Ševčíková

Jedlo mojej starej mamy

Október je Mesiac úcty k starším. Preto sa žiaci 8. triedy rozhodli uctiť si svojich starých rodičov tým, že sa pokúsia uvariť nejaké pochúťky z kuchýň a podľa receptov našich starých mám. Aby to však nebolo príliš náročné, vybrali si jedlá jednoduché na prípravu, čas i peniaze: šúľance a zemiakové placky. Potrebné suroviny si žiaci priniesli z domu. Do prípravy jedla sa zapájali všetci, aj keď nemali kulinárske schopnosti. Pomáhala aj triedna pani učiteľka Šlosárová cennými radami.

Varenie nás veľmi bavilo. Keď sme jedlá dokončili, nastal čas, na ktorý sme sa najviac tešili – ochutnávka. Ako prvé sme servírovali šúľance. Posypali sme si ich mletými orechmi a práškovým cukrom. Bola to pochúťka, ktorá hneď skončila v našich hladných žalúdkoch. Potom sme ochutnali zemiakové placky. Aj po tých sa len tak zaprášilo. Naše výtvary jedla aj triedna pani učiteľka a pani upratovačka Mesárošová a pochválili nás za ne. Táto akcia sa nám veľmi páčila a radi

si niečo podobné ešte niekedy zopakujeme.

Žiaci 8. triedy

Jeseň v ŠKD

Krásne snečné jesenné dni sme trávili najmä vonku. Na školskom dvore deti relaxovali na karimatkách, kolobežkovali sa, jazdili na autíčkach, alebo hrali floorbal a iné hry.

Rozprávali sme sa o znakoch jesene, počas vychádzok sme pozorovali hlavne záhradky,

zbierali sme opadané listy zo stromov, ktoré sme neskôr použili pri výtvarných prácach.

Najoblúbenejšie jesenné plody jabĺčka a hrušky sme namaľovali temperovými farbami na výkres a vyzdobili nimi triedu.

Neskôr sme robili ježkov z farebného papiera, pri tejto aktivite si deti, najmä prváci, precvičovali strihanie. Žiaci štvrtého ročníka urobili krásny obrázok „Pani Jeseň“ a jesenný venček.

V októbri sme si pripomenuli mesiac úcty k starším. Pre starých rodičov sme vyrobili šálky pre radosť a pozdravy.

V novembri sme priestory chodby vyparádili strašidielkami.

Fotografie z realizácie jednotlivých aktivít nájdete v galérii.

PaedDr. Viera Rácová

POPTÓN 2018

Dňa 15.11.2018 sa v CVČ Domino Nitra uskutočnil druhý ročník súťaže v speve slovenských populárnych piesní s názvom Poptón 2018. Vďaka zmene pravidiel sme mohli tento rok vyslať až štyri šikovné speváčky z 8. triedy – Viktóriu Bernáthovú, Lucku VuDuy, Hanku Zaujecovú a Veroniku Zaujecovú, ktoré si zmerali sily v početnej konkurencii žiačok z okresu Nitra. Všetky podali výborný výkon. Popasovali sa s trémou, intonáciou a ukázali, či ich pamäť a sebadôvera dokážu obstáť pred 4-člennou porotou a početným publikom.

Porota napokon diplomom ocenila umelecký prejav Hanky Zaujecovej, ktorá ju oslovila spevom náročnej piesne FEA od

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Katky Knechtovej. Hanke a jej spolužiačkam srdečne blahozeláme a oceňujeme hlavne ich entuziazmus a usilovnosť počas hudobnej prípravy.

Mgr. Peter Načšák, PhD.

Nadácia EPH

Nadácia EPH vyhlásila v roku 2018 zamestnanecký grantový program s názvom „V mojom okolí“. Cieľom programu bolo aktívnym zamestnancom spoločnosti EPH sprostredkovať pomoc a podporu na projekty a aktivity vo svojej komunite, okolí.

Vyhlásený grantový program nás zaujal a tak sme oslovili pani Máriu Horkovú, zamestnankyňu SPP, či by náš projekt v tomto programe nepodporila. Ochotne a rada nám prislúbila pomoc.

Vypracovali sme projekt „Zázitkové učenie v školskej záhrade“ a veľmi sme si priali, aby bol úspešný. Zámerom nášho projektu bolo vytvorenie eko-učebne priamo v školskej záhrade v podobe dreveného altánku. Naše očakávania sa naplnili, projekt bol schválený a Nadáciou EPH podporený sumou 800 eur na vybudovanie altánku.

S realizáciou projektu sme začali hneď po oficiálnom zverejnení výsledkov grantového programu. Vybudovali sme drevený altánok s odkvapovým systémom na odvod daždovej vody, ktorá bude stekať do dvoch sudov a bude slúžiť na polievanie záhrady, zhotovili sme dva vyvýšené záhony na pestovanie úžitkovej zeleniny a byliniek za účelom ich spoznávania a využitia.

Plánované ciele – názorné a zážitkové vyučovanie, rozvoj pestovateľských zručností žiakov, zvyšovanie podielu žiakov na tvorbe a ochrane životného prostredia, mimoškolské aktivity v prírodnom prostredí, oddych detí počas pobytu v školskom klube detí (ŠKD) budeme realizovať celoročne.

Za poskytnutú finančnú podporu Nadácii EPH, ako aj pani Máriu Horkovej za aktívne zapojenie pri budovaní altánku a tvorbe záhonov veľmi ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Vedenie základnej školy

Svetový deň zvierat v 3. ročníku

Dňa 4. októbra sme si v 3. ročníku pripomenuli význam Svetového dňa zvierat.

Počas nasledujúcich dvoch týždňov deti prezentovali zvieratká, ktoré majú doma a starajú sa o ne alebo si ich vybrali z nejakého dôvodu. Dozvedeli sme sa zaujímavosti o psoch, mačkách, ježkoch, jaštericiach, pieskomiloch, morských prasiatkach, koníčkoch. Pripomenuli sme si, ako je dôležité chrániť a starať sa o zvieratká. Dokonca sme mali na návštevu pieskomila Félixu a morské prasiatko Mášu. Veľmi sme sa im potešili a boli pre nás spiestrením počas vyučovania. Prilákali na návštevu aj deti z iných tried, ktoré sa so záujmom prišli na ne pozrieť počas prestávok. Chceme sa ešte raz poďakovať ochotným rodičom za spoluprácu.

Mgr. Michaela Trličíková

Tretiacke strašidelné popoludnie

Pred jesennými prázdninami si tretiaci užili trochu zábavy a súťaží. Prezliekli sa do masiek, priniesli pochúťky, ktorými sa pohostili. Navštívili ich hrôzostrašné postavy, ale aj milé zvieratká. Vyšantili sa pri dobrej hudbe a nechýbal ani známy stoličkový tanec. Niektoré deti pokračovali v zábave aj kultúrnom dome, kde sa konala „Halloween party“.

Veríme, že budúci rok si to opäť zopakujeme.

Mgr. Michaela Trličíková

Projekt „Za krásami jesene“

Na jeseň v školskom roku 2018/2019 sme na našej základnej škole so žiakmi 1. stupňa realizovali projekt „Za krásami jesene“, ktorý bol realizovaný s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja. Vďaka finančnej dotácii NSK na podporu kultúry na rok 2018 sme mohli zakúpiť dekoračné

predmety, výtvarný a dekoračný materiál.

Krásy jesennej prírody sme sa prostredníctvom súboru tvorivých aktivít prepojených témou jesene pokúsili preniesť do priestorov našej školy a obce. Toto ročné obdobie svojou farebnosťou a rozmanitosťou poskytuje možnosť veľkého výberu aktivít, počas ktorých žiaci, rodičia a ďalší rodinní príslušníci pracovali s výtvarným, dekoračným a prírodným materiálom.

Prvým podujatím projektu bola „Tekvicová párty“. Do výroby „Tekvičákov“ sa žiaci a ich rodiny pustili s veľkou chuťou a nadšením. Využili pri tom šikovnosť svojich rúk, tvorivosť, fantáziu, dekoračný a výtvarný materiál a prírodniny, ktoré na jeseň ponúka matka príroda. Z tekvic, šišíek, šípok, gaštanov, listov a tráv vykúzlili jesenné dekorácie, ktoré potešia oči všetkých.

Žiaci sa tento rok na tvorivé dielne tešili o niečo viac ako po minulé roky. Mali radosť z toho, že výrobky, ktoré vytvorili, prezentujú pred občanmi obce Lehota na „Výstave ovocia, zeleniny a ľudových výrobkov“ v Kultúrnom dome v Lehotě.

Táto aktivita však nebola pre žiakov jediná. Aktivitám projektu sa žiaci 1. stupňa venovali na vyučovaní, v čase mimo vyučovania, na záujmovom útvare aj v školskom klube detí. Svojimi výrobkami s jesennou tematikou vyzdobili priestory tried a školy.

Sme veľmi vďační a radi, že sme vďaka projektu „Za krásami jesene“ mohli so žiakmi 1. stupňa realizovať tvorivé aktivity, ktoré prispeli k rozvoju kreativity, fantázie a tvorivosti našich žiakov.

Touto cestou sa chceme veľmi pekne poďakovať za finančnú podporu nášho projektu Nitrianskemu samosprávne kraju!

Mgr. Ľubica Ševčíková

Lehotu má stále v srdci

Legenda Železnej Rudy, tlieškal mu aj Vízek

Rudolf Pavel, 68-ročný Lehoťan, ktorého vojenčina odpíchla k znamenitej funkcionárskej kariére, príde „domov“ do Lehoty len na Vianoce. Nikdy však nie naprázdno.

Od hotelov k futbalu

Každý správny dedinský chlapec kedysi kopal do lopty, výnimkou nebol ani Rudolf Pavel. Za Lehotu hrával do pätnástich. „V zápase proti Dolným Krškanom mi však zlomili nohu a s futbalom som musel skončiť,“ začína rozprávanie ešte aktívny pracujúci dôchodca.

Vojenčine vtedy neunikol nik, Pavel však vďaka nej určite viac získal, než stratil. Narukoval v Bore u Tachova, no po mesiaci ho prevelili na Šumavu, do malého mesta Železná Ruda na hraniciach Česka s Nemeckom. „Na vojnu sa mi nechcelo, ale musel som. Napokon však dopadla skeve. V Železnej Rude som sa usadil, našiel si manželku, podnikal v hotelierstve, so ženou sme vlastnili aj predajňu potravín,“ hovorí.

Životnú vášeň krmil aj u našich severných susedov. „Za Železnú Rudu som nikdy nehrál, miesto v tíme mali len vojaci. V roku 1989 futbal v meste skončil, a tak sme sa s kamarátom dohodli, že ho obnovíme,“ vracia sa v čase.

Fotbalové jednoty Spolku regionálne kopané (FJ SRK) v Železnej Rude šéfoval rovných 25 rokov (1989 – 2014). Pod jeho vedením boli v klube štyri mužstvá (áčko, béčko, dorast, žiaci), muži hrali najvyššie v 1. A triede, teda v krajskej súťaži. „Mám len najkrajšie spomienky. Začínali sme v poslednej súťaži, ale postupne sme sa cez okresný prebor prepracovali až do krajských súťaží. Robili sme aj nohejbal, ešte v šesťdesiatich dvoch rokoch som ho dokonca hrával,“ priznáva.

Vízek aj Siegl

V Železnej Rude ho majú za boha, odmenili ho titulom Legenda mesta. „Takéto ocenenie som vôbec neočakával, vždy som robil futbal kvôli tomu, že ma to bavilo. Anketa sa vyhlasuje posledných päť rokov, pohrávali ju staršie ročníky lyžiarskych reprezentantov a ja, bol som prekvapený,“ priznáva.

Dvadsaťpäť rokov je jedno štvrtstoročie. Príliš dlhá doba na to, aby sa na ňu zabudlo. Keď Pavel končil s funkcionárskou kariérou, na nohách bolo celé mesto. „Chlapi od nás z klubu ma poriadne prekvapili, keď mi povedali, že mi chystajú rozlúčkový zápas. A nie hocijaký, veď zavolali Vízekovu Kozlovnu! To je názov Vízekovho podniku, pod ktorým chodí bývalý výborný futbalista hrať so svojou partiou exhibičné zápasy po celom Česku,“ hovorí. Na začiatku augusta 2014 tak sedemstovka divákov tleskala takým hráčskym kapacitám ako Ladislav Vízek, Horst Siegl, Jiří Novotný či Peter Herda. Ale viete, komu sa aplaudovalo najviac? No predsa Rudolfovi Pavelovi!

Vľavo Rudolf Pavel, v strede Ladislav Vízek (ikonickej futbalista Dukly Praha, účastník MS 1982), vpravo Pavelov kamarát Zdeněk.

Už je to 45 rokov, čo sa Pavel odsťahoval z Lehoty, ale na rodnú hruď vonkoncom nezabúda. „Vždy, keď príde domov, niečo donesie, v minulosti kúpil celú sadu dresov našim žiakom i dorastencom, naposledy doniesol áčkarom lopty. Rudo je veľký patriot, aj keď je v Lehotě len raz do roka. Jeho aktivitu si veľmi vážime, za jeho činnosť mu patrí od nás veľká vďaka,“ vzdáva hold dobrosrdečnému kusu chlapa Pavol Mesároš, rovnako poctivý lehotský funkcionár. „K Lehotě mám vrelý vzťah, narodil som sa v nej a keby nebolo vojenčiny, som v dedine dodnes. Vojna však pretrhla viaceré vzťahy, keď som sa chcel do obce vrátiť, už som v nej nemal toľko priateľov, aj preto som ostal na Šumave. Lehotu a obzvlášť športy ako futbal, stolný tenis, či hokejbal sledujem dodnes. A vždy keď môžem, rád pomôžem,“ dodal na záver rozhovoru.

Martin Kilian ml.

Foto: archív Rudolfa Pavela

OŠK Lehota informuje

– jesenná časť 2018/2019

Druhý novembrový víkend sa nesie v znamení mena Martin a tým pádom by mal prísť na bielo koni, ale pre nás futbalistov to znamená posledné kolo jesennej časti sezóny 2018/2019. Ale poďme pekne po poriadku.

V Nitrianskej futbalovej verejnosti je všeobecne známe, že VI. liga Oblastného futbalového zväzu v Nitre je najvyrovnanejšou súťažou v širokom okolí. Priebeh jesennej časti to jednoznačne potvrdil a aj OŠK to pocítil na svojej „koži“.

Pred sezónou nás výrazne posilnil Filip Moravčík, hráč s ligovými skúsenosťami. Naopak, odchody hráčov nás nejako nemrzeli, lebo už prvé kolá nám ukázali silu a realitu tímu. Pred sezónou som sa rozhodol pre jednu zmenu a novým kapitánom sa stal najmladší hráč v tíme Tomáš Štourač, ktorý sa zároveň stal aj najmladším kapitánom v súťaži. Po dohode so súpermi sme odohrali prvé štyri kolá na súperových ihriskách (Vráble C, H. Oháj, Kolíňany, V. Cetín) a hneď s favoritmi súťaže sme potvrdili, že Lehota nebude hrať druhé husle v tejto súťaži. Na ihrisku

vo Volkovciach, kde hrajú Vráble C, sme síce nebodovali, ale hneď v ďalšom kole na horúcej pôde v Hornom Oháji sme obrali domácich o 3 body. V dvoch nasledujúcich kolách sme pokračovali v kvalitných výkonoch, ale len s jedným bodom. V ďalších štyroch kolách sme boli na neudržanie a odniesli si to postupne: Šafa 3:2, Chrenová 2:1, Rišňovce 5:1, Močenok 4:1. Avšak získané body nám priniesli aj negatíva. K športu patria nielen úspechy, ale bohužiaľ aj zranenia a tie sa začali na chlapcov lepiť, čo neveštilo nič dobré v rozbehnutej súťaži. V oklieštenej zostave sa ťažko získavajú body, ale určite sme mali minimálne v domácich zápasoch s Janíkovcami a Výčapmi uhráť nejaký bodík. Mrzíet nás môže strata víťazstva v derby s Čakajovcami v 95 minúte (!!!), ale aj debakel v Klasove. V posledných troch kolách to bola už „tá stará Lehota“. V ťažkých zápasoch: Žitavany 3:2, remíza v Čechynciach 2:2 a hlavne perfektný výkon proti suverénovi z Dolných Obdokoviec s parádnym výsledkom 4:1. Koniec dobrý, všetko dobré, aj takto by som zhodnotil ťažkú jeseň. Chlapcom patrí veľká vďaka za výkony, ale aj za reprezentovanie našej Lehoty!

Blíži sa nám zima, ale futbalisti nebudú zaháľať a príprava na 27. ročník halového turnaja v Nitre je v plnom prúde. Budeme radi, ak Lehotania budú mať podporu aj v hladisku. Tiež nezabudnite na IV. ročník „Plesu športovcov“ (19.1.2019), ktorý nemá konkurenciu v širokom okolí a pripravujú ho ľudia, ktorým záleží na fungovaní OŠK.

Marcel Kovalčík

Harmonogram vývozu komunálneho a separovaného odpadu v roku 2019

obec Lehota

NATUR-PACK a.s.

január

9		
10		
15		
23		

február

6		
11		
12		
20		
27		

marec

2		20
6		27
12		
13		
18		

apríl

3		24
10		
12		
16	utorok	
24		

máj

1		29
9		29
15		
22		

jún

5		
10		
12		
19		
26		

júl

2		24
4		31
8		
10		
17		

august

6		28
7		
12		
14		
21		

september

4		18
6		25
7		
11		
16		

október

2		23
8		30
9		
16		
21		

november

6		29
12		
13		
20		
27		

december

10		
11		
23	pond.	

BIO ODPAD

- ÁNO:** zvyšky ovocia, zeleniny, starý chlieb, bezmäsité zvyšky jedla, škrupiny z orechov a vajec, usadenina z kávy, čajové vrecko, pil i ny a hobl iny
NIE: kosti, zvyšky mäsa, uhynuté zvieratá, časopisy, exkrementy zvierat, plasty, kovy, sklo, cigaretové ohorky

PAPIER

- ÁNO:** noviny, časopisy, kancelársky papier, zošity, reklamné letáky, katalógy, kartóny, papierové tašky, papierové obaly
NIE: knihy, použité plienky a hygienické potreby, nápojové kartóny, alobal, celofán, dechtový papier, kopírovací papier, lepiaca páska kaonvé alebo plastové časti papierových výrobkov, obaly od vajíčok, rolky z kuchynských utierok a toaletného papiera

PLASTY + KOVOVÉ OBALY + VKM

- ÁNO:** PET fľaše, fólie, plastové obaly od potravín (kečupov, horčíc, jogurtov a pod.), plastové tašky, vrecká, obaly od kozmetických a čistiacich prostriedkov (šampóny, aviváže a pod.), plechovky, hliníkové fólie, nápojové kartóny (obaly od mlieka, džúsov a pod.)
NIE: znečistené plasty, podlahové krytiny, novodurové rúrky, obaly z nebezpečných látok (napr. chemikálií, motorových olejov, farieb a pod.), guma, mltan, polystyrén, znečistené kovové obaly, veľké a ostré kovové predmety

KOMUNÁLNY ZBYTKOVÝ ODPAD

- ÁNO:** odpad bez možnosti vytriedenia
NIE: elektroodpad, objemný odpad, stavebný odpad, nebezpečný odpad, biologický odpad zo záhrad a horúci popol

ELEKTRO + NO